

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
KVANTITATIVNÍ METODY V EKONOMICKÉ PRAXI

Vyučující:
Mgr. Radmila Krkošková, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

KVANTITATIVNÍ METODY V EKONOMICKÉ PRAXI

4. PŘEDNÁŠKA

Mgr. Radmila Krkošková, Ph.D.

Kvantitativní metody v ekonomické praxi

Struktura přednášky

Témata přednášky:

- a) definice funkce,*
- b) vlastnosti funkcí,*
- c) grafy elementárních funkcí,*
- d) definiční obor funkce.*

Funkce jedné reálné proměnné

- definice funkce
- explicitní a implicitní zápis
- definiční obor funkce, obor hodnot funkce
- graf funkce

Základní vlastnosti funkce:

- monotónnost funkce
- složená funkce
- funkce sudá, lichá
- funkce prostá

Základní vlastnosti funkce:

- inverzní funkce
- konkávní a konvexní funkce
- omezenost funkce
- suprémum a infimum funkce

Algebraické funkce

- Konstantní funkce
- Lineární funkce
- Kvadratická funkce
- Mocninné (potenční) funkce
- Druhá a třetí odmocnina

Konstantní funkce

**SILESIAN
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

Je to funkce ve tvaru:

$$y = c.$$

Grafem je přímka rovnoběžná s osou x .

Lineární funkce

SILESIAN
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

Je funkce ve tvaru:

$$y = ax + b$$

Grafem této funkce je přímka. Jednotlivé koeficienty mají tento význam:

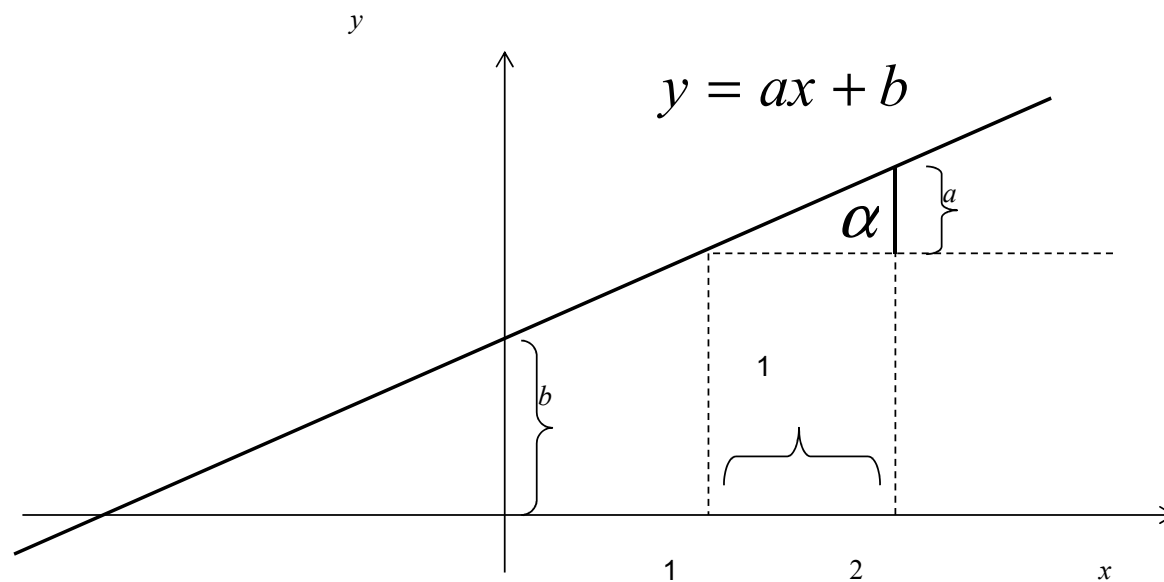
a - směrnice přímky, která je grafem lineární funkce,

b - úsek (vyřatý přímkou) na ose *y*.

Graf lineární funkce

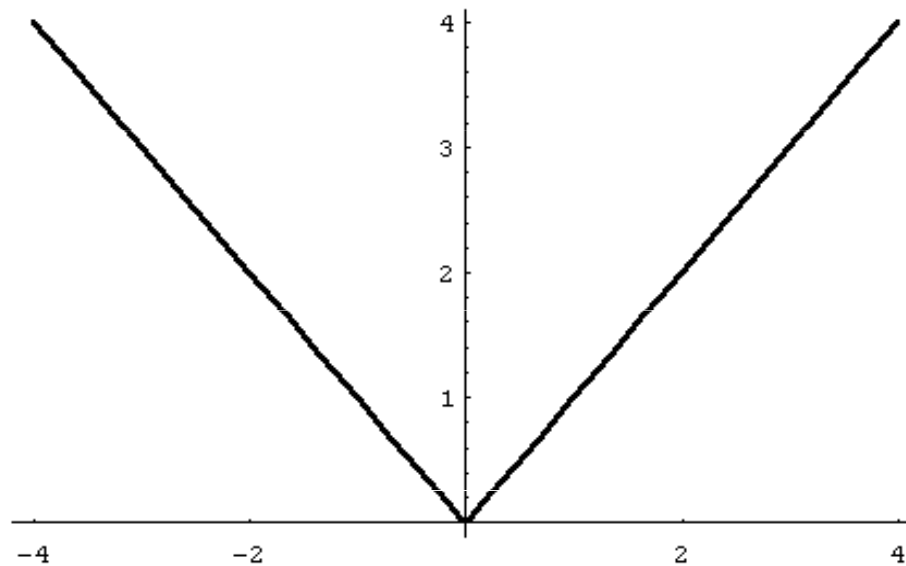
**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

Graf funkcje $f(x) = |x|$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

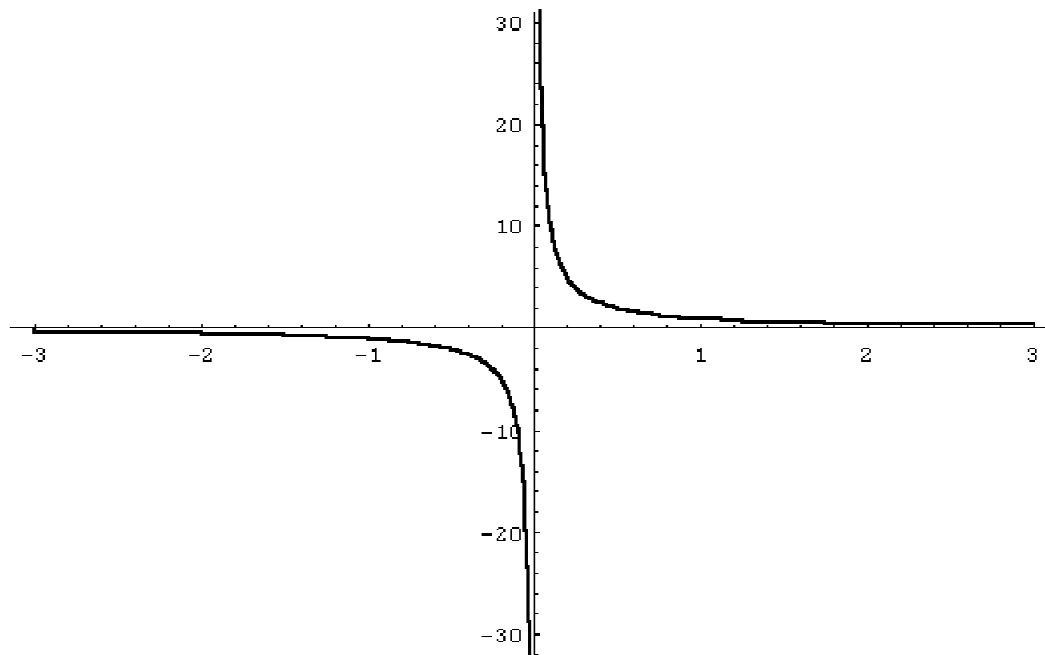
$$\lim_{x \rightarrow -\infty} |x| = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} |x| = \infty$$

$$D(f) = \mathbb{R}, \quad H(f) = \langle 0, \infty \rangle,$$

Graf funkcje $f(x) = \frac{1}{x}$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KAVINA

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x} = 0, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0,$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x} = -\infty, \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} = \infty,$$

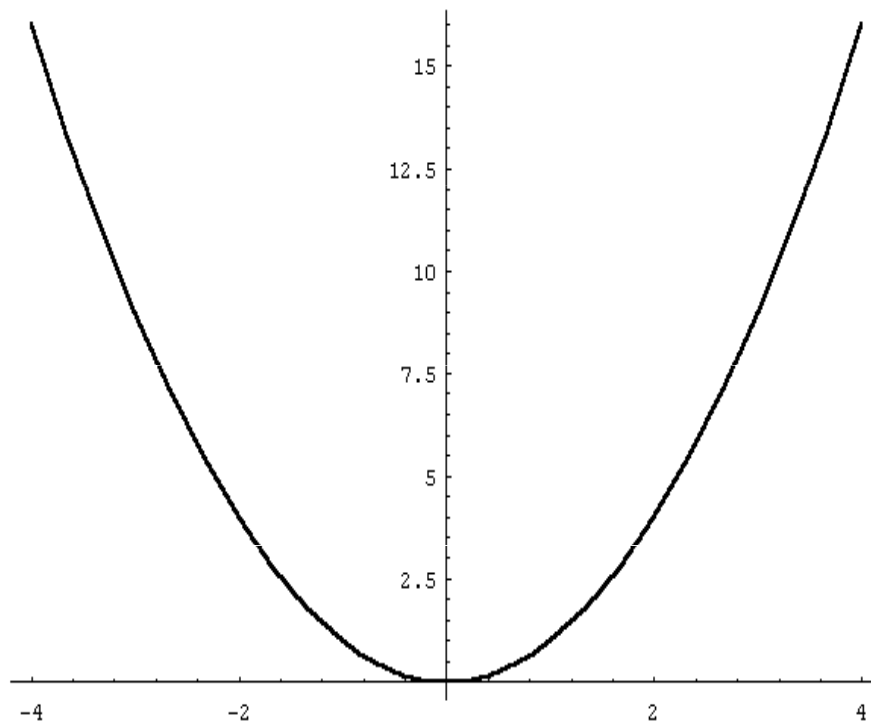
$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \text{ neexistuje}$$

$$D(f) = \mathbb{R} - \{0\} \quad H(f) = \mathbb{R} - \{0\}$$

Graf funkcje $f(x) = x^2$

**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

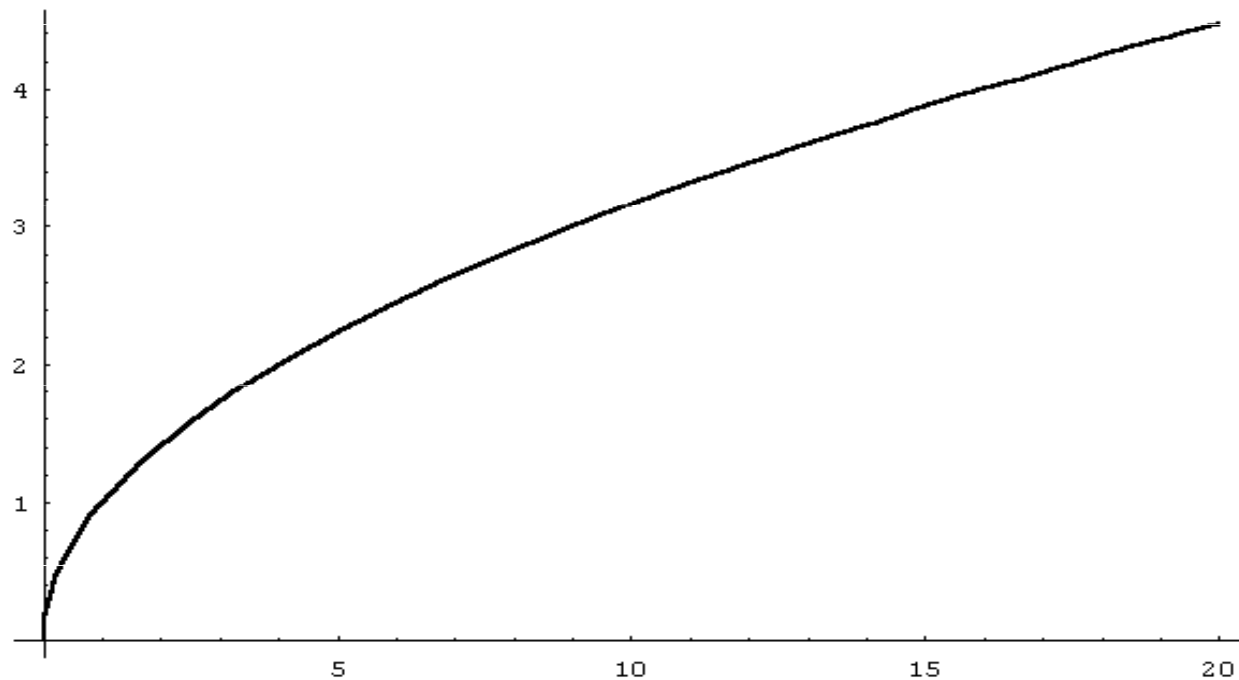
$$\lim_{x \rightarrow -\infty} x^2 = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} x^2 = \infty$$

$$D(f) = \mathbb{R}, \quad H(f) = \langle 0, \infty \rangle,$$

Graf funkcje $f(x) = \sqrt{x}$

**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

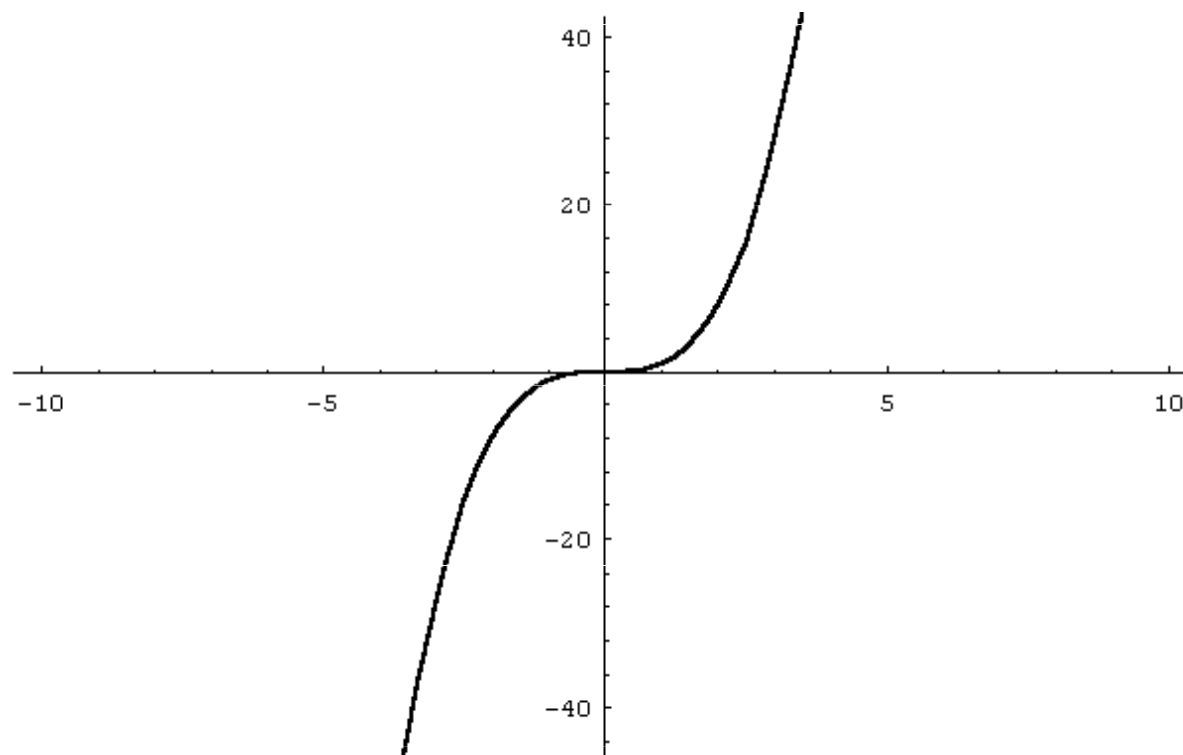

$$D(f) = \langle 0, \infty \rangle, \quad H(f) = \langle 0, \infty \rangle, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x} = \infty$$

Graf funkcje $f(x) = x^3$

**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

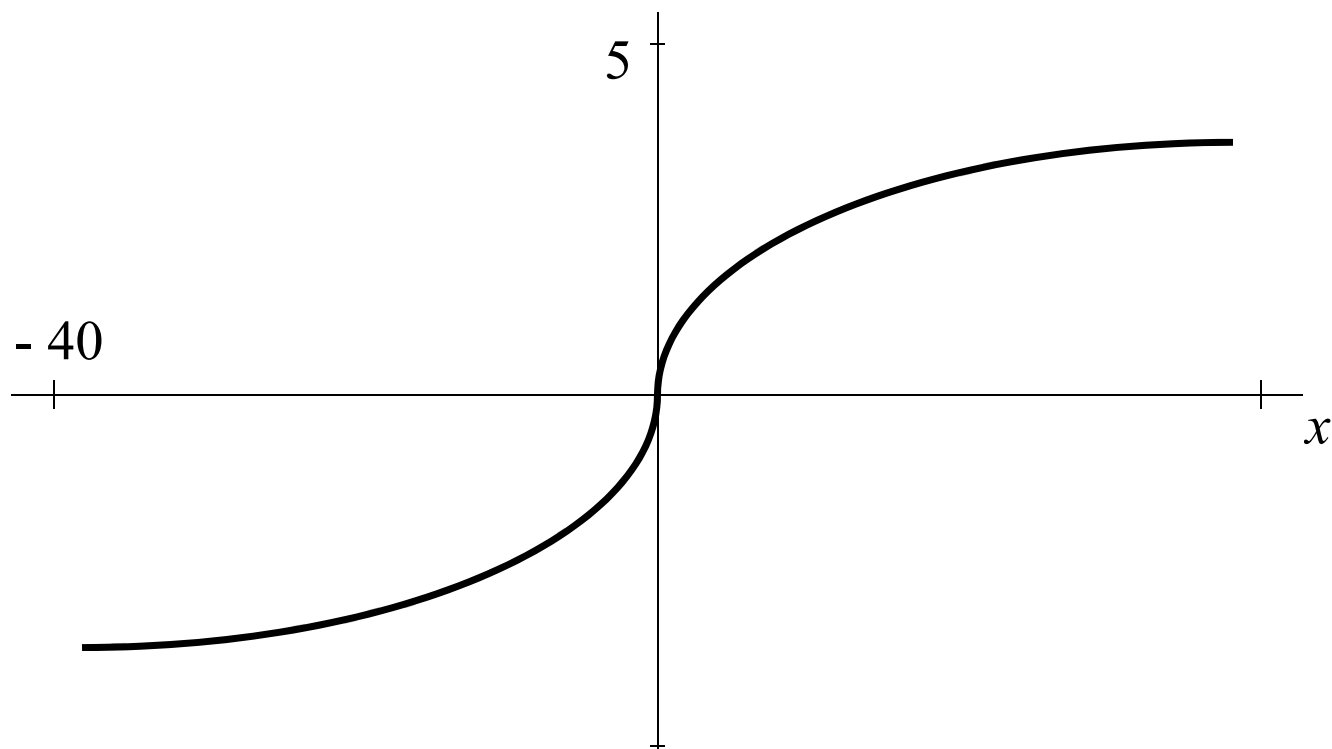

$$D(f) = R, H(f) = R, \lim_{x \rightarrow -\infty} x^3 = -\infty, \lim_{x \rightarrow \infty} x^3 = \infty$$

Graf funkcje $f(x) = \sqrt[3]{x}$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

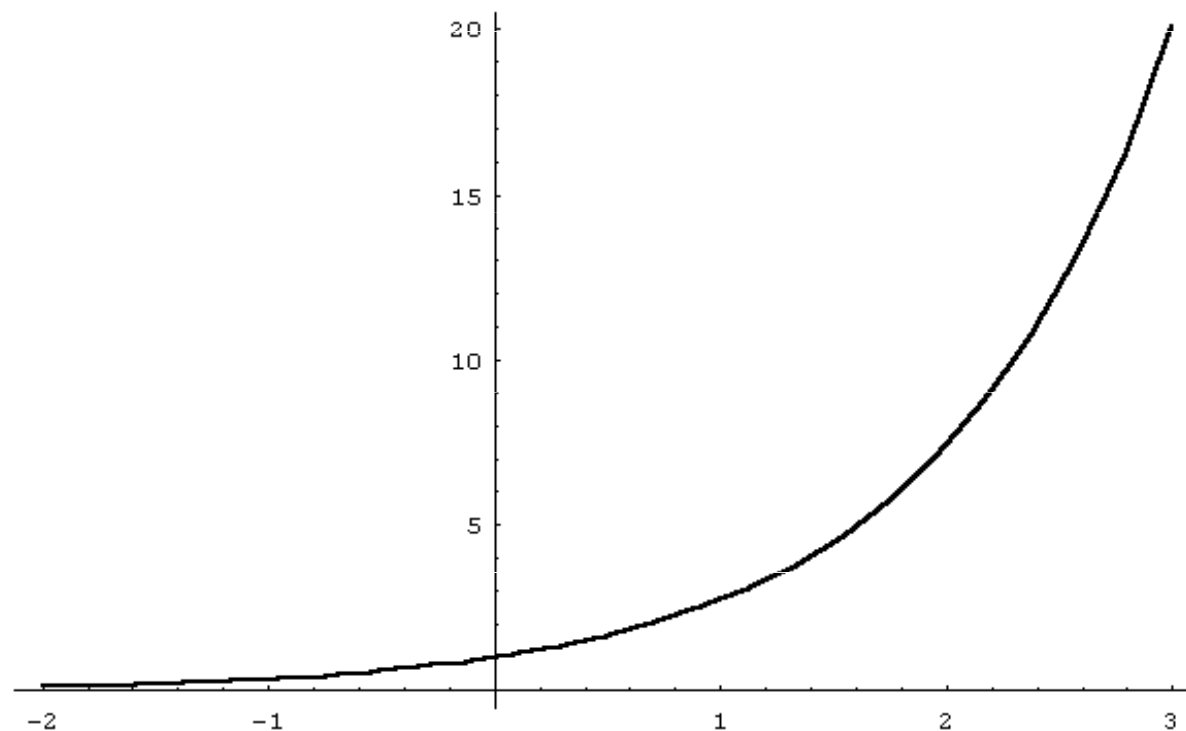
$$D(f) = R, H(f) = R, \lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt[3]{x} = -\infty, \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt[3]{x} = \infty$$

Graf funkcje $f(x) = e^x$

**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

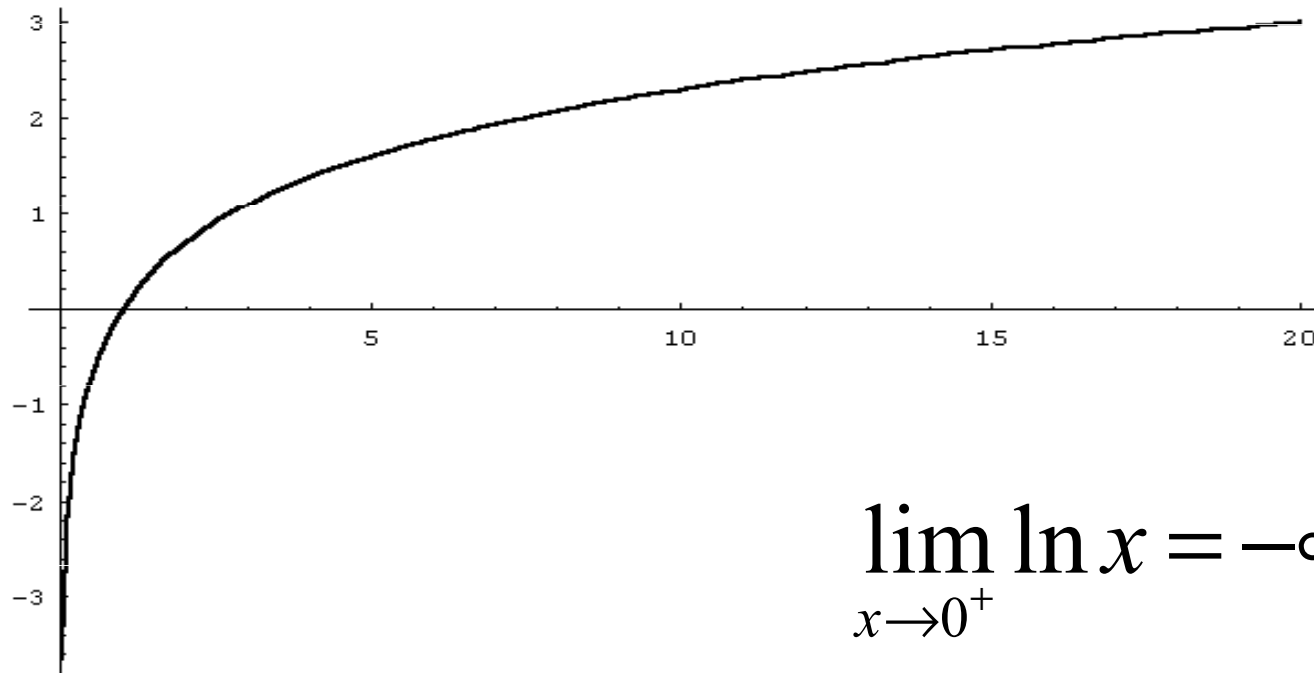

$$D(f) = R, \quad H(f) = (0, \infty), \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} e^x = 0, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} e^x = \infty$$

Graf funkcje $f(x) = \ln x$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

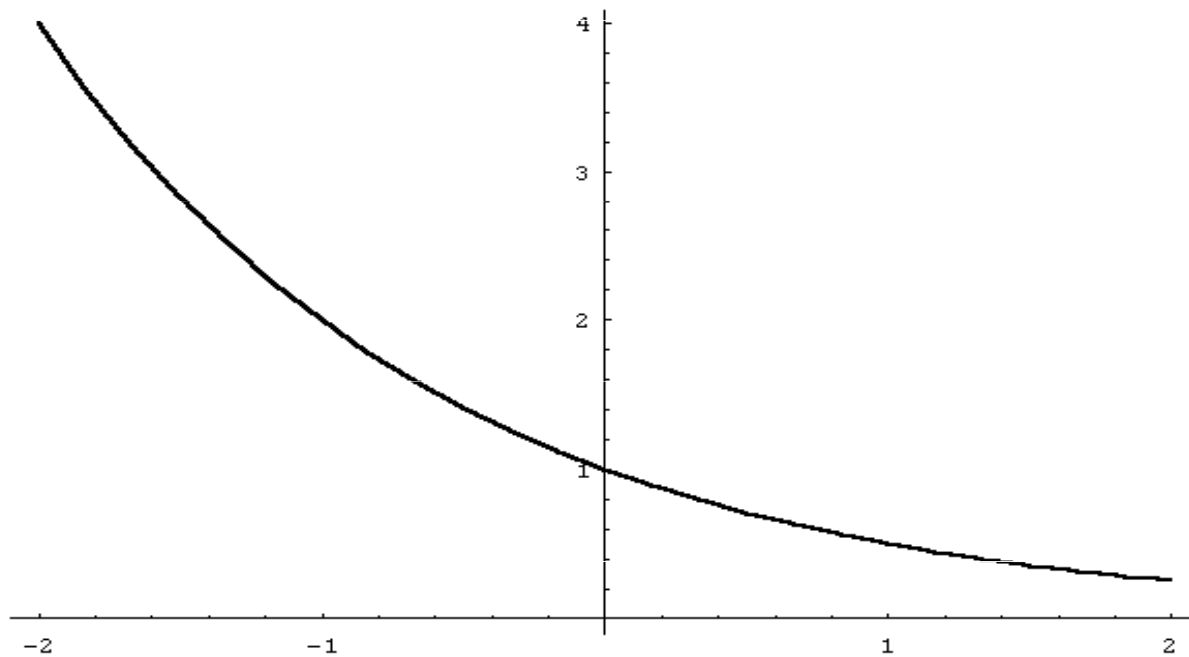
$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \ln x = -\infty, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \ln x = \infty$$

$$D(f) = (0, \infty), \quad H(f) = R,$$

Graf funkcje $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x$

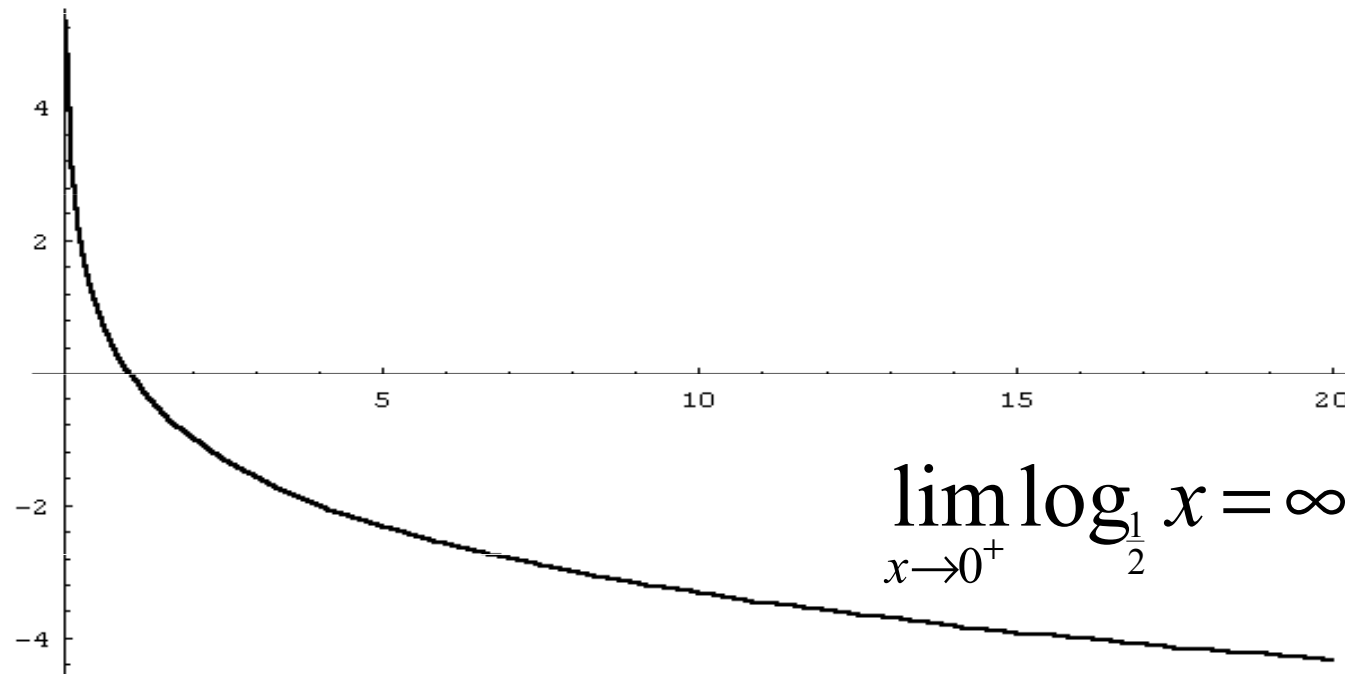
**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

$$D(f) = R, H(f) = (0, \infty), \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^x = \infty, \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{2}\right)^x = 0$$

Graf funkcje $f(x) = \log_{\frac{1}{2}} x$

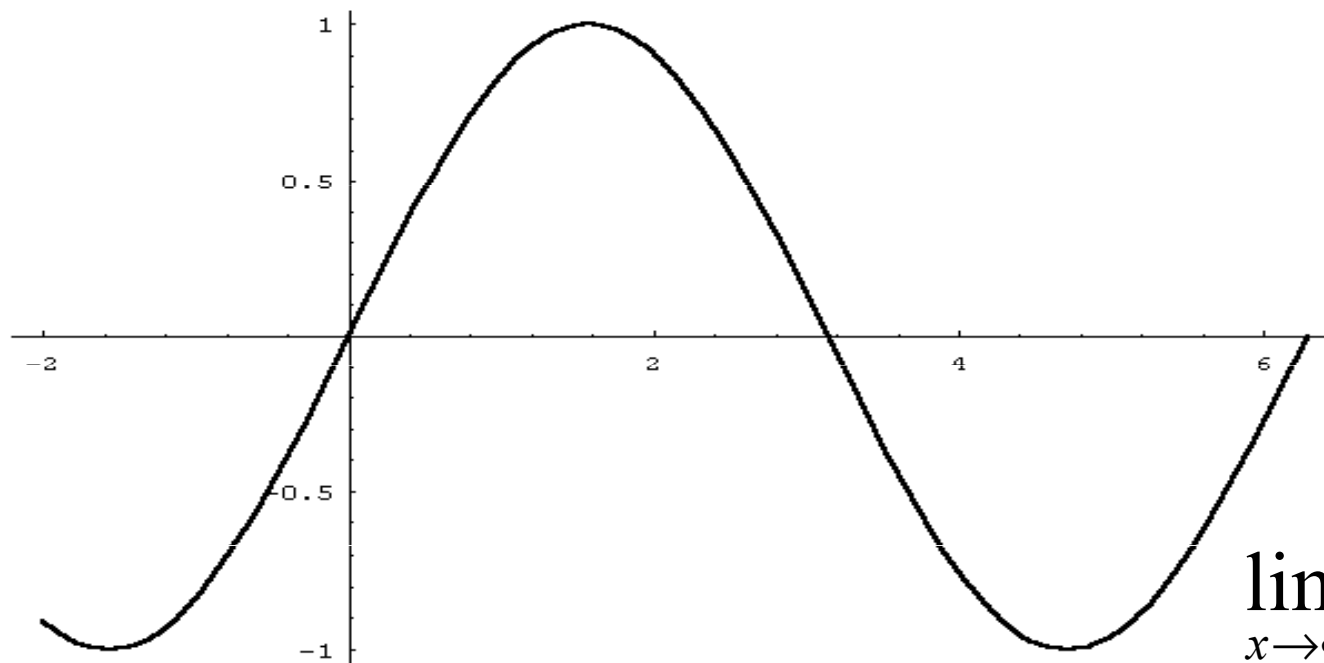
$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \log_{\frac{1}{2}} x = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \log_{\frac{1}{2}} x = -\infty$$

$$D(f) = (0, \infty), \quad H(f) = \mathbb{R},$$

Graf funkcje $f(x) = \sin x$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

$$D(f) = \mathbb{R}, \quad H(f) = \langle -1, 1 \rangle,$$

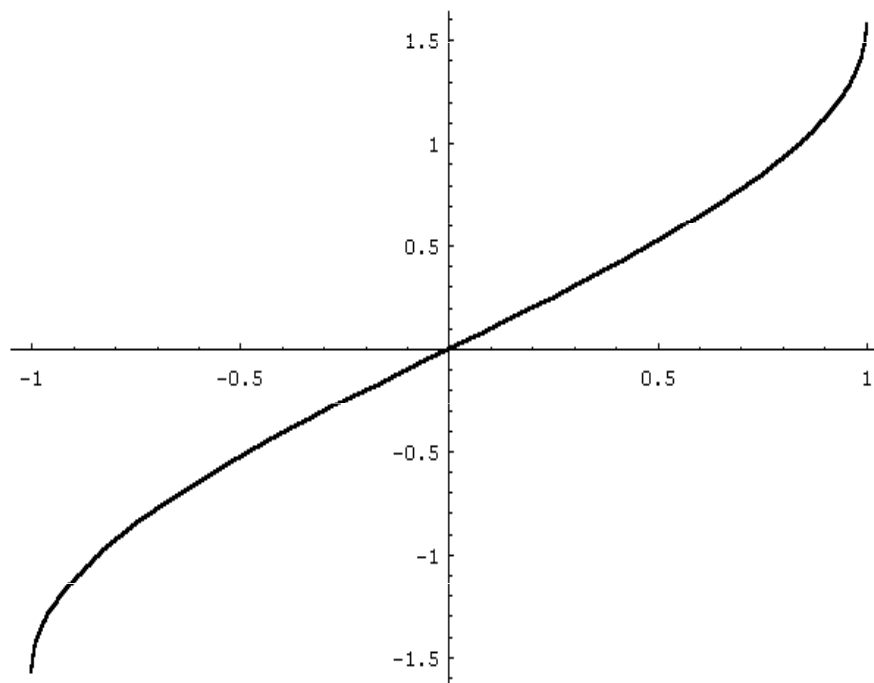
$\lim_{x \rightarrow \infty} \sin x$ neexist.

$\lim_{x \rightarrow -\infty} \sin x$ neexist.

Graf funkcje $f(x) = \arcsin x$

**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

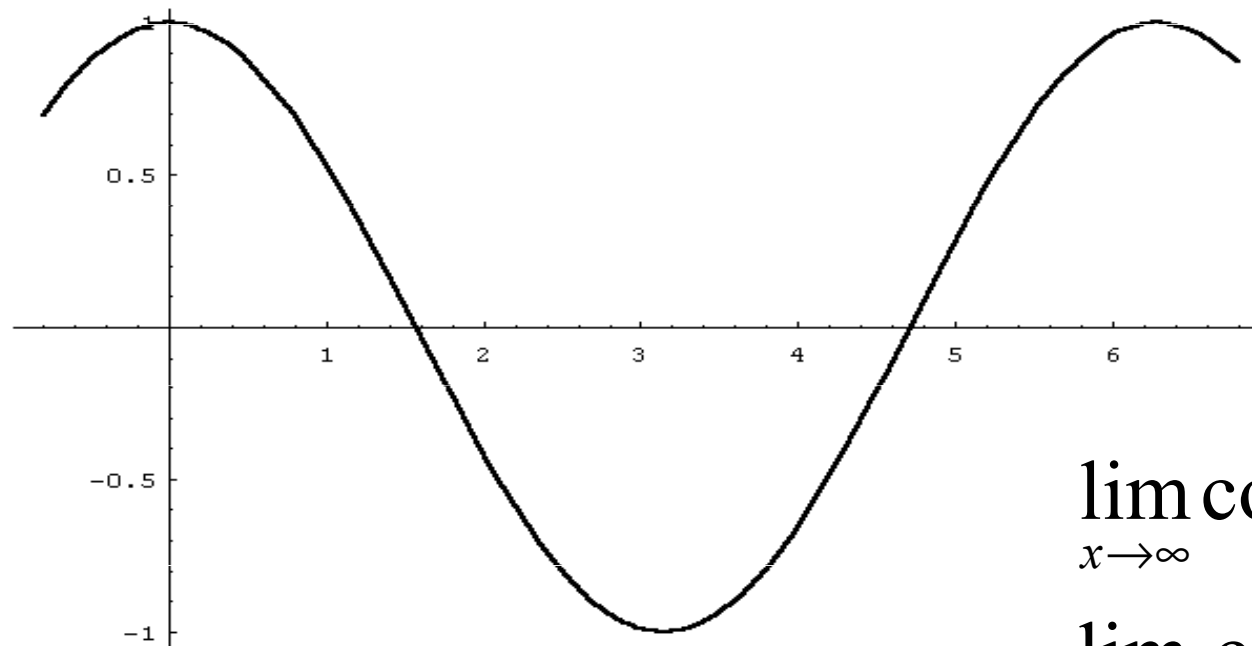

$$D(f) = \langle -1, 1 \rangle, \quad H(f) = \left\langle -\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2} \right\rangle$$

Graf funkcje $f(x) = \cos x$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

$$D(f) = R, \quad H(f) = \langle -1, 1 \rangle,$$

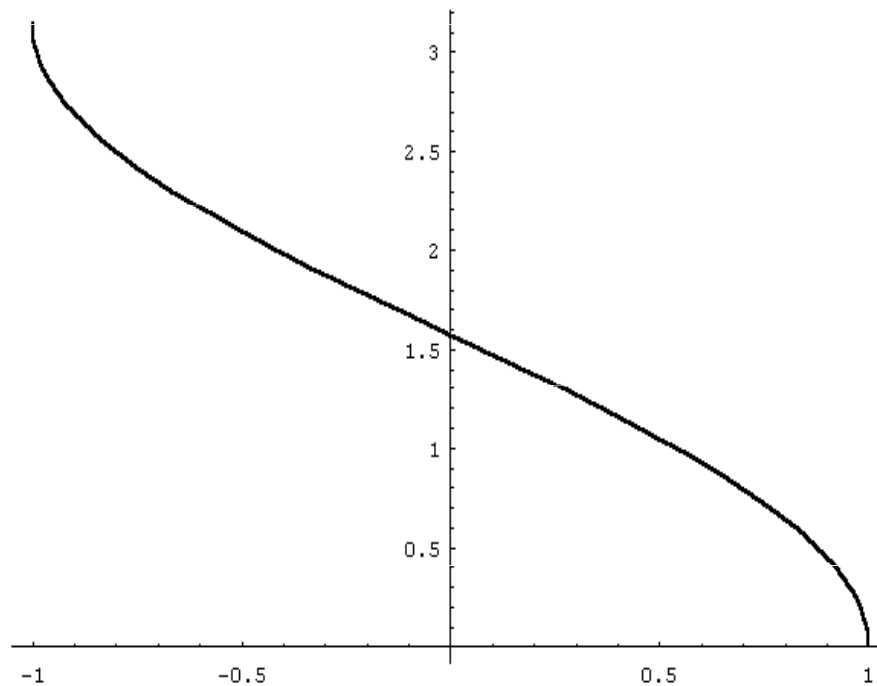
$\lim_{x \rightarrow \infty} \cos x$ neexistuje,

$\lim_{x \rightarrow -\infty} \cos x$ neexistuje,

Graf funkcje $f(x) = \arccos x$

**SILESIA
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

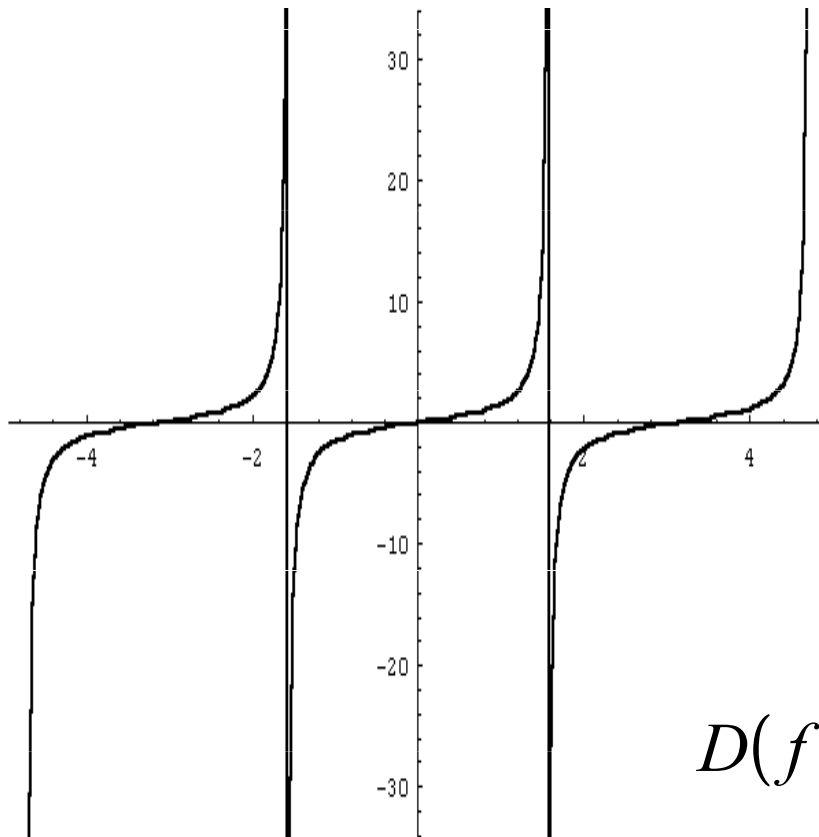
$$D(f) = \langle -1, 1 \rangle, \quad H(f) = \langle 0, \pi \rangle$$

Graf funkcje $f(x) = \operatorname{tg}(x)$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KAVINA

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^-} \operatorname{tg} x = \infty,$$

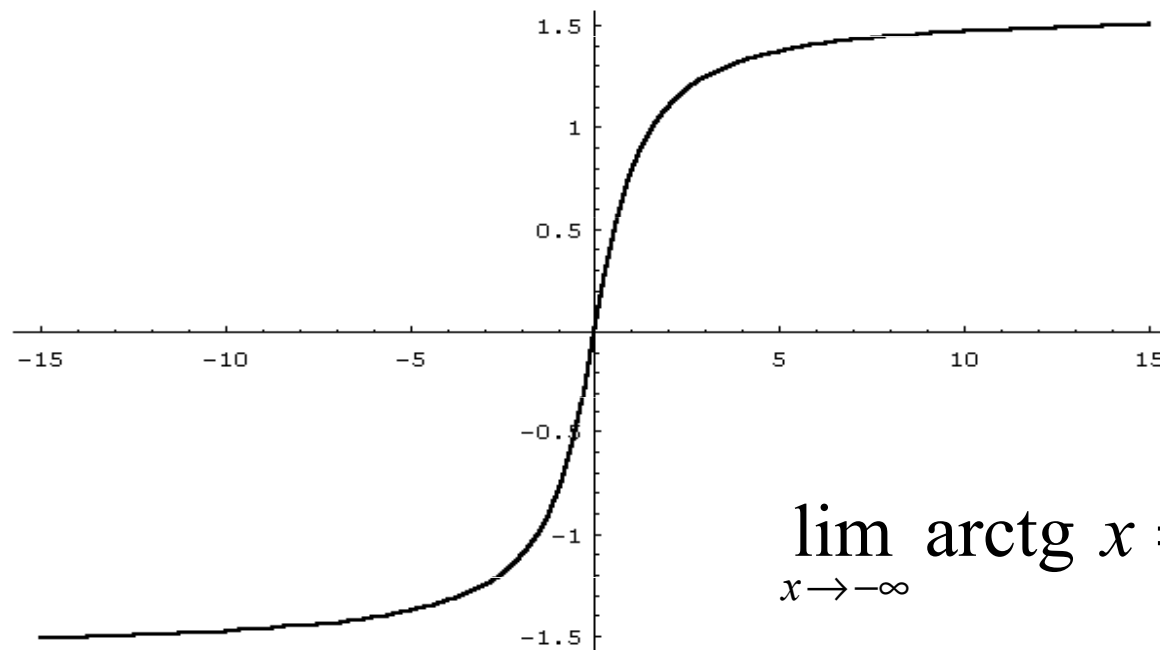
$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \operatorname{tg} x = -\infty,$$

$$D(f) = R - \left\{ (2k+1)\frac{\pi}{2}, k \in Z \right\}, H(f) = R$$

Graf funkcje $f(x) = \operatorname{arctg} x$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KATOWICE

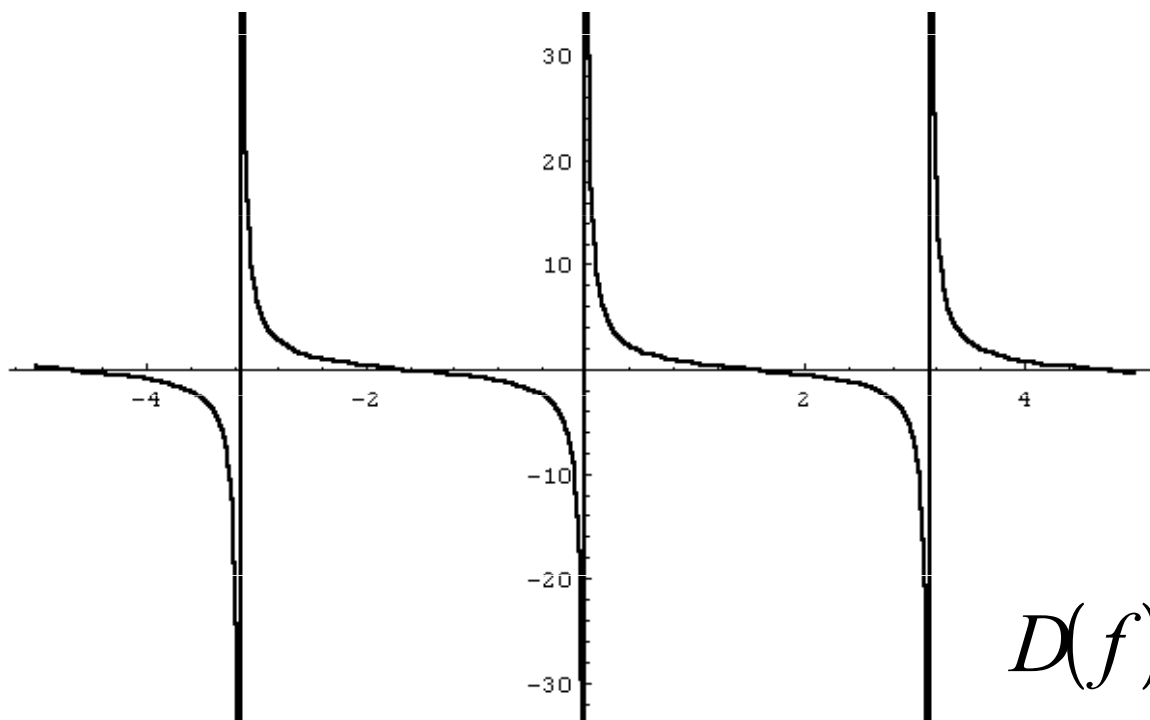
$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \operatorname{arctg} x = -\frac{\pi}{2}, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \operatorname{arctg} x = \frac{\pi}{2}$$

$$D(f) = \mathbb{R}, \quad H(f) = \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2} \right),$$

Graf funkcje $f(x) = \cotg x$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KATOWICE

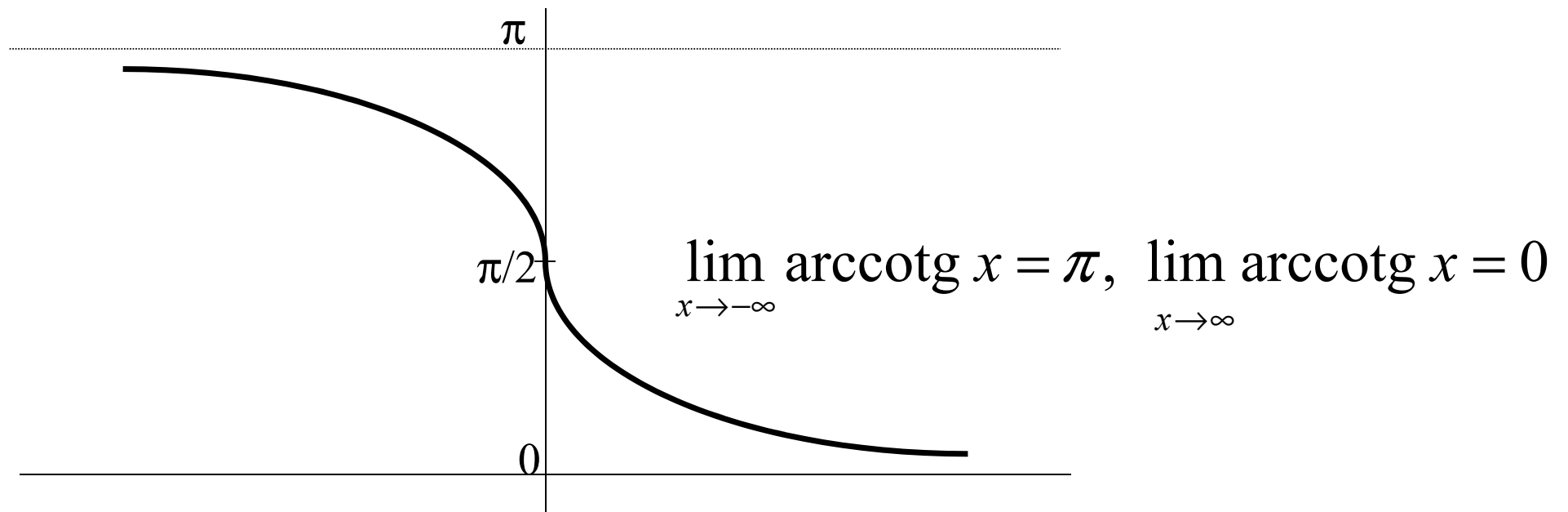
$$D(f) = \mathbb{R} - \{k\pi, k \in \mathbb{Z}\}, \quad H(f) = \mathbb{R}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \cotg x = -\infty, \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} \cotg x = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \cotg x \text{ neexist.}$$

Graf funkcje $f(x) = \operatorname{arccotg} x$

SILESIA
UNIVERSITY
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KATOWICE

$$D(f) = \mathbb{R}, H(f) = (0, \pi),$$

Definiční obor funkce – řešený příklad

Určete definiční obor funkce $f(x) = \ln(9 - x^2) + 4\sqrt{x - 1}$

Řešení.

$$9 - x^2 > 0$$

$$(3 - x)(3 + x) > 0$$

$$x \in (-3; 3)$$

$$x - 1 \geq 0$$

$$x \geq 1$$

Výsledek: $x \in [1; 3)$

Definiční obor funkce – řešený příklad

Určete definiční obor funkce $f(x) = \arcsin(x - 2) + \frac{\sqrt[3]{x+4}}{x-2}$

Řešení.

$$\begin{array}{l} |x - 2| \leq 1 \\ -1 \leq x - 2 \leq 1 \\ 1 \leq x \leq 3 \\ x \in \langle 1; 3 \rangle \end{array} \qquad \begin{array}{l} x - 2 \neq 0 \\ x \neq 2 \end{array}$$

Výsledek: $x \in \langle 1; 2 \rangle \cup \langle 2; 3 \rangle$

Definiční obor funkce – řešený příklad

Určete definiční obor funkce

$$f(x) = \frac{5 + x}{\sqrt{x^2 - x - 12}} + \log(x - 1)$$

Řešení.

$$\begin{aligned}x^2 - x - 12 &> 0 \\(x - 4)(x + 3) &> 0 \\x &\in (-\infty; -3) \cup (4; \infty)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}x - 1 &> 0 \\x &> 1\end{aligned}$$

Výsledek: $x \in (4; \infty)$

Definiční obor funkce – domácí úkol

Určete $D(f)$ funkce

$$y = \arcsin(2x - 1) + \frac{3e^{1/x}}{\sqrt{x^2 - 3x + 2}}$$

Závěr přednášky

**SILESIAN
UNIVERSITY**
SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

Děkuji Vám za pozornost !!!